

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ОБМЕЖЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ

Кучеренко В.

**аспірант третього року навчання спеціальності «Економіка»,
Миколаївський національний аграрний університет**

У сучасних умовах енергетична безпека та раціональне використання природних ресурсів є визначальними чинниками економічної стабільності країни. Для аграрного сектору, де енергетичні ресурси забезпечують основні технологічні процеси, особливо важливим є питання ефективного використання земельного потенціалу в умовах їх обмеженості. Раціональне управління земельними ресурсами стає необхідною передумовою підвищення продуктивності, енергоощадності та екологічної збалансованості аграрного виробництва.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних підходів та практичних механізмів підвищення ефективності використання земельного потенціалу в умовах обмеження енергетичних ресурсів.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання: уточнити економічну сутність поняття «земельний потенціал» як складової ресурсного забезпечення аграрного виробництва; проаналізувати вплив енергетичних обмежень на ефективність землекористування; оцінити сучасний стан енергоемності аграрного виробництва; визначити напрями підвищення ефективності використання земель через упровадження енергоощадних технологій, інноваційних методів обробітку ґрунту та оптимізацію структури посівних площ.

Земельний потенціал є базовим елементом виробничого капіталу аграрного підприємства, від ефективності використання якого залежить рівень економічної віддачі всієї галузі. В умовах обмеженості енергетичних ресурсів важливим завданням є пошук шляхів зменшення енергоемності виробництва, що забезпечується за рахунок переходу до енергоефективних систем землеробства.

Серед дієвих напрямів підвищення ефективності використання земельного потенціалу слід виділити:

- застосування точного землеробства та цифрових технологій моніторингу стану ґрунтів;
- оптимізацію структури посівних площ з урахуванням енергетичних витрат на вирощування культур;
- упровадження біоенергетичних ресурсів (соломи, біогазу) як альтернативних джерел енергії;
- розвиток агроекологічних систем, що знижують потребу у зовнішніх енергоресурсах і сприяють відтворенню родючості ґрунтів.

Збалансоване використання земельного потенціалу має поєднувати економічну вигідність з екологічною доцільністю та енергетичною ефективністю. В умовах зростання вартості енергоресурсів актуальним стає запровадження індексу енергоефективності землекористування як інтегрального показника результативності функціонування аграрних підприємств.

Підвищення ефективності використання земельного потенціалу в умовах обмеження енергетичних ресурсів потребує переходу до енергоощадних моделей агровиробництва, що базуються на інноваційних технологіях, точному землеробстві та системному моніторингу. Формування науково обґрунтованих механізмів енергоефективного землекористування сприятиме зниженню виробничих витрат, підвищенню конкурентоспроможності аграрного сектору та забезпеченню сталого розвитку сільських територій України.

Список використаних джерел

1. Жадько К. С., Носова Т. І. Оцінка інноваціо-інвестиційного забезпечення безпеки підприємств та аграрного сектору України. Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка. 2020. Випуск 33. С. 146–156. DOI: <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2020-2-16>.
2. Качула С. В., Буштін А. А. Особливості формування доходів та прибутку сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2021. № 21–22. С. 57–62. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.21.57>.

*Науковий керівник: Христенко О.А.,
канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет*